SUOMEN JOURNALISTILIITTO
FINLANDS JOURNALISTFÖRBUND

Lakivaliokunnalle

HE 47/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 11 luvun muuttamisesta
Asiantuntijalausunto

Lausunto vakavan kansainvälisen rikoksen kieltämistä koskevasta rangaistussäännöksestä

Esityksestä käy riittävällä tavalla ilmi se, ettei säännöksellä ole tarkoitus rajoittaa vapautta keskustella yhteiskunnallisesti merkityksellisistä asioista, historiallisista tapahtumista tai niiden tulkinnasta. Myös oikeudellista päätöksentekoa on voitava arvioida, näkökulmia esittää, tietoja tarkistaa, tarkentaa ja jopa oikaista. On voitava haastaa vallitsevia käsityksiä historiasta uuteen tietoon nojautuen. Luotettava tieto ja journalismi perustuvat kritiikille, eikä oikeusjärjestelmäkään ole sen yläpuolella.

Säännösehdotuksessa ja sen perusteluissa mainitut rajaukset ovat olennaisia säännöksen hyväksyttävyyden kannalta, sillä esitetty kriminalisointi on ristiriidassa tieteen vapauden ja sananvapauden ydinsisällön kanssa. Ehdotetussa muodossa uusi kriminalisointi näyttää olevan riittävän tarkkarajainen, jotta se ei tällä hetkellä muodosta ainakaan merkittävää riskiä sananvapaudelle tai journalistiselle julkaisutoiminnalle.

Perusteluissa viitataan lyhyesti syyteoikeuden vanhentumisen ajankohtaan koskien verkossa olevia kirjoituksia. Tätä kohtaa olisi kenties syytä täsmentää taannehtivuuden kiellon näkökulmasta.

Siltasaarenkatu
18 A 7.krs
PL 252
00531 Helsinki
–
Broholmsgatan
18 A 7.vån
PB 252
00531 Helsingfors

SUOMEN JOURNALISTILIITTO – FINLANDS JOURNALISTFÖRBUND RY

Tytti Oras
juristi